

FLEGT

Forest Law Enforcement, Governance and Trade

FLEGT is een initiatief van de Europese Unie dat in het leven is geroepen om de illegale houtkap en handel in illegaal hout tegen te gaan. In 2003 presenteerde de Europese Commissie het FLEGT Actieplan. Het plan heeft als doel om (1) de ecologische en sociale schade van ongereguleerde en illegale houtkap tegen te gaan, (2) de inkomsten uit houthandel voor de vaak arme producentenlanden te verhogen en (3) te voorkomen dat illegaal (en daarmee vaak goedkoper) hout duurzaam geproduceerd hout uit de markt drukt. Het actieplan is in 2005 door de Raad van Landbouwministers van de EU aangenomen.

Het actieplan geldt alleen voor landen waarmee een overeenkomst wordt gesloten. Inmiddels zijn er 6 landen die een Voluntary Partnership Agreement (VPA) met de EU hebben ondertekend: Ghana, Republiek Congo (Congo-Brazzaville), Liberia, Kameroen, de Centraal Afrikaanse Republiek en Indonesië. Met Maleisië, Gabon, Vietnam en de Democratische Republiek Congo wordt momenteel onderhandeld over een VPA en verder zijn er 15 landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika die interesse hebben getoond in een VPA. Een aantal EU-lidstaten heeft toegezegd om de Europese Commissie te ondersteunen in hun onderhandelingen met potentiële FLEGT partnerlanden. Nederland staat de Europese Commissie bij in de onderhandelingen met Maleisië en zorgt o.m. voor het verstrekken van financiële ondersteuning en expertise in Maleisië.

Het FLEGT Actieplan omvat de volgende elementen:

- Ondersteuning van FLEGT-partner landen bij het tegengaan van illegale houtkap en houthandel. Hierbij krijgen deze landen (veelal ontwikkelingslanden of opkomende economieën) hulp bij het ontwikkelen van beleid en bij het vormgeven van de aanpak (capacity building).
- Bilaterale overeenkomsten tussen de Europese Unie en houtproducerende landen (FLEGT-partner landen) over legaliteit van hout en duurzame en sociaal verantwoorde oogst en handel van hout.
- Een (vrijwillig) licentiesysteem (Voluntary Licensing System, VLS) voor hout uit FLEGT-partner landen, waardoor de Europese Unie zich ervan kan verzekeren dat het ingevoerde hout conform de wetten van het land van herkomst geogst en verhandeld is. Hout uit FLEGT-partner landen zonder vergunning wordt geweerd.
- Maatregelen om het gebruik van illegaal hout binnen de Europese Unie te verminderen door:
 - o EU-lidstaten te stimuleren om zogenaamde Green Public Procurement Policies¹ te introduceren;
 - o Private initiatieven in de EU met betrekking tot duurzaam en sociaal verantwoord ondernemen te stimuleren;
 - o Banken en financiële instellingen binnen de EU te stimuleren om bij het beoordelen van investeringen in de bos- en houtsector, criteria voor duurzaam en sociaal verantwoord ondernemen te hanteren.
- Verschillende activiteiten ter promotie van legaal hout.
- Het evalueren van bestaande wetgeving en het onderzoeken van additionele juridische maatregelen in individuele EU-lidstaten om de import van illegaal hout te voorkomen.

De Nederlandse overheid heeft besloten dat hout met een FLEGT-licentie zal worden geaccepteerd als aantoonbaar legaal hout. Op dit moment (december 2011) is er nog geen hout met een FLEGT-licentie op de markt.

Milieuorganisaties, zoals Milieudefensie, ICCO en Greenpeace, verwelkomen het FLEGT actieplan, maar hebben ook kritiek. Zij vinden de effectiviteit van de vrijwillige maatregelen (VPA's) te beperkt, onder meer omdat er geen onderhandelingen worden gevoerd met de belangrijke producentenland Brazilië en Rusland en doorvoerland China. Zij zijn van mening dat het percentage hout dat wordt

gecontroleerd met VPA's te klein is om een significante bijdrage te leveren aan het indammen van de handel in illegaal hout.

Naast het FLEGT initiatief heeft de Europese Unie heeft op 11 oktober 2010 de "Illegal Timber Law" aangenomen, waarmee het op de EU markt brengen van hout en houtproducten afkomstig van illegaal gekapte bomen strafbaar wordt gesteld. Bedrijven in gehele handelsketen moeten kunnen aantonen dat het hout en de houtproducten die zij verhandelen afkomstig zijn van legaal gekapte bomen. De wet werkt rechtstreeks door in wetgeving van alle EU-landen. Om alle procedures goed te kunnen doorlopen zal de wet pas in maart 2013 in werking treden. Binnen de wet geldt dat hout uit landen waarmee de EU een VPA heeft afgesloten vanzelf als uit legale bron wordt beschouwd.

Meer info

Europese Commissie, Milieu, natuur en biodiversiteit, bossen: ec.europa.eu/environment/forests/illegal_logging
FLEGT: www.euflegt.efi.int

Geraadpleegde bronnen

FLEGT. 2007. *What is FLEGT? FLEGT Briefing Note Number 01*. Brussels, European Commission.
Milieudefensie, ICCO & Greenpeace. 2007. *Factsheet – Effectiviteit vrijwillige maatregelen*. Geraadpleegd 14 december 2007 via www.milieudefensie.nl.
Milieudefensie, ICCO & Greenpeace. 2007. *Factsheet – Voluntary Partnership Agreements*. Geraadpleegd 14 december 2007 via www.milieudefensie.nl.
Ministerie van LNV. 2008. *Handel en duurzaamheid: hout en non trade concerns. Werkdocument voor de verdiepingsbijeenkoms in het kader van de NTC's. Den Haag, 12 februari 2008*. Den Haag, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
Verburg, G. 2007. *Toezeggingen AO duurzaam hout. Brief aan de Tweede Kamer d.d. 26-04-2007*. Den Haag, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
Veerman, C.P. 2006. *Internationale afspraken duurzaam bosbeheer. Brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-03-2006*. Den Haag, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
Website EU. Geraadpleegd 14 november 2011 via www.euflegt.efi.int en ec.europa.eu/environment/forests/flegt
Website Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie. Geraadpleegd 14 november 2011 via www.rijksoverheid.nl.

¹ Green Public Procurement Policies: Nationaal beleid t.a.v. gebruik en toelating van bijvoorbeeld legaal en/of duurzaam geproduceerd hout. In Groot-Brittannië en Denemarken zijn deze Green Public Procurement Policies al ver gevorderd. De Nederlandse overheid heeft zich gecommitteerd aan duurzaam inkopen van hout en houten producten: de rijksoverheid wil vanaf 2010 100% duurzaam inkopen, andere overheden hebben zich voorlopig gecommitteerd aan minimaal 50% duurzaam inkopen vanaf 2010. Gemeenten streven naar 75% in 2010 en 100% in 2015. Nederland kent sinds juni 2008 een toetsingssysteem voor duurzaam geproduceerd hout. Zie de betreffende infobladen voor meer details.